

Scouting Nederland Museum

Scouting Nederland Museum Baarn

Amsterdamsestraatweg 51

3744 MA Baarn

Bulletin

23e jaargang nummer 1 – maart 2016

Welkom

Nieuw bestuurslid Derk Tholen

Voor u ligt het voorjaarsnummer van ons museumblad. Met daarin weer heel veel informatie om u bij te praten. Allereerst verwelkomen we hier ons nieuwe bestuurslid Derk Tholen. Na het vertrek van Cees Ribbens hebben we lange tijd gedraaid met een minimaal bestuur. We zijn dan ook heel blij dat Derk ons wil versterken. Derk heeft daarbij aangegeven niet alleen te willen vergaderen, maar ook praktisch wat te willen doen. Hij zal daarom vanaf dit seizoen de coördinatie van de inzet van onze suppoosten ter hand nemen. Derk, van harte welkom en heel veel succes toegewenst!

De afgelopen wintermaanden zijn weer goed besteed. Zoals u elders kunt lezen, staat er weer een heel fraaie en informatieve tijdelijke tentoonstelling op de benedenetage over de meisjes binnen scouting. Vaak onderbelicht, maar nu juist eens voor het voetlicht gehaald!

Hans van Spanning heeft weer een stapel logboeken voor ons doorgenomen en gedocumenteerd. Een enorme klus, maar ook heel leuk om te doen. En hij is nog steeds niet klaar...

In de vaste opstelling hebben we dit keer weinig wijzigingen aangebracht. Maar het ordenen, beschrijven en verantwoord opslaan van de collectie gaat gestaag verder. We zijn inmiddels zo ver dat we niet alleen weten wát we in opslag hebben staan, maar we weten ook precies wáár. Goed beschermd tegen vocht en ongedierte. Een veilige plek voor onze nieuwe aanwinsten.

Jan van Hoof

In ons museum besteden we apart aandacht aan scouting in de oorlogsjaren. Daarbinnen neemt het verhaal van Jan van Hoof een bijzondere plaats in.

De naam Jan van Hoof komen we al eerder tegen. Bij de onderscheidingstekenen zien we het Jan van Hoofkruis. In brons, zilver en goud. Als we de spelregels er op na lezen, ontdekken we dat het voor-oorlogse ereteken (of erekruis) voor moed (ingesteld in 1927) na de oorlog de benaming Jan van Hoofkruis krijgt. Het kon aanvankelijk zowel aan jeugdleden als aan leiders uitgereikt worden, maar na de invoering van de Jacobsstaven en de Zilveren Vlaamse Gaai voor leiders en bestuur werd het Jan van Hoofkruis een exclusief ereteken voor jeugdleden.

De naam Jan van Hoof is ook verbonden met Nijmegen. Bij de oude Waalbrug staat een standbeeld van een man

die een vlag draagt met gaten erin: het Jan van Hoofmonument.

Tevergeefs zul je in de spelregels zoeken waarom het ereteken de naam van Jan van Hoof draagt. Ook de meeste Nijmegenaren zullen je nu niet meer kunnen vertellen wie hij eigenlijk was. Met de tijd vervaagt de herinnering.

Jan van Hoof was voor de Tweede Wereldoorlog verkenner in Nijmegen. In 1937 nam hij deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang. Nadat de Duitse bezetter in 1941de padvinderij had verboden, bleven de leden van zijn groep elkaar in het geheim toch ontmoeten. Op 17 september 1944 begint operatie Market Garden. De grootste geallieerde luchtlingsoperatie ooit, met als doel nog voor de kerst een einde te maken aan de oorlog. Bij Nijmegen kwamen Amerikaanse parachutisten neer. Ondanks hevige gevechten lukte het aanvankelijk niet de Waalbrug in handen te krijgen. Toen uiteindelijk op 20 september Britse tanks over de Waalbrug rolden, probeerden de Duitsers deze op te blazen. Maar dat werkte niet.

Al snel ging het verhaal dat Jan van Hoof verantwoordelijk was voor het behoud van de Waalbrug. Hij zou op 18 september 1944 de kabels van de springladingen hebben doorgesneden. Maar er rees ook twijfel: was dit wel echt zo? Aan Jan kon dit niet meer gevraagd worden. Op 19 september kwam hij om het leven, toen hij als gids Britse pantservoertuigen door Nijmegen loodste. Er werd een speciale onderzoekscommissie ingesteld door de Nederlandse overheid. Deze kwam in 1951 tot de conclusie dat niet bewezen kon worden dat Jan de Waalbrug gered zou hebben. Maar hij had zeker de brug en de Duitse activiteiten bestudeerd, en op 18 september sabotage

gepleegd aan de brug.

Voor zijn dapperheid kreeg Jan van Hoof, de naamgever van ons ereteken voor moed, op 9 november 1946 zelf postuum het hoogste Nederlandse ereteken voor dapperheid: het Ridderkruis 4^e Klasse van de Militaire Willemsorde. Lange tijd moesten we ons in het museum in Baarn behelpen met een kleurenfoto van deze bijzonder onderscheiding.

Sinds kort hangt er echter een heuse Militaire Willemsorde. Een reproductie weliswaar, maar een hele goede, want we hebben hem

kunnen vergelijken met een 'echte' Willemsorde. Na de fusie van 1973 is de benaming Jan van Hoofkruis verdwenen. Maar ook nu nog kunnen jeugdleden worden beloond voor moed. Hiervoor kent Scouting Nederland het 'teken voor moed'. Op dit moment is dat nog een oorkonde, met daarbij een (gegraveerd) cadeau zoals een horloge of een Maglite. Het teken voor moed wordt gemiddeld 1x per 1 à 2 jaar uitgereikt. De voorlaatste keer dat het werd uitgereikt was aan scouts uit Boxtel, die op 22 februari (!) 2014 een vrouw van de verdrinkingsdood redden. En als laatste aan vier watersouts uit Oosterhout, die op 25 oktober 2015 een man en zijn hond uit het water redden.

Op 13 december 2014 heeft Scouting Nederland besloten het stelsel voor waarderingstekens aan te passen. Het zal meer in lijn gebracht worden met de internationale scouting-gebruiken, waarbij brons weer het hoogste ereteken wordt. Er zal ook gekeken worden of er weer een stoffelijk (zichtbaar) teken voor moed zal worden ingevoerd.

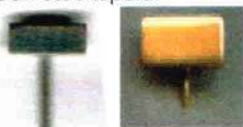
Nieuwe aanwinsten

Onlangs ontving het museum een sigarendoosje met speldjes met daarin de zilveren bouwsteen. De Haagsche C.J.M.V.-Padvindersvereniging (opgericht 2 juli 1915) had zelf een waarderingsteken in gebruik gesteld, de tekst op de oorkonde vermeldt: 'welk eereteken alleenlijk wordt geschonken aan hen die zich op bijzondere/buitengewoone wijze voor genoemde Vereeniging verdienstelijk hebben gemaakt en alzoo medegearbeid aan de opbouw daarvan'

In het museum hebben we in de collectie een Oorkonde uit 1923 hangen van de gouden bouwsteen. Hiervan hebben we ook de speld.

De bouwstenen zijn 12 mm breed en 5 mm hoog en hebben een steekspeld.

In het boek "Ons Spoor" 75 jaar Haagse X groepen las ik dat de speld nog in 1952 werd uitgereikt en Ed de Leur van het Reizend museum kon me vertellen dat dat zelfs in 1957 nog van toepassing was. De certificaten werden met

goud of zilver opgedrukt. Toch ben ik nog opzoek naar meer informatie hierover. Wie van onze lezers kan hier iets meer over vertellen? Wanneer is dit begonnen en wanneer is de laatste bouwsteen uitgereikt?

Naast deze gift kwamen er ook insignes die we nog niet hadden zoals de seiner en havenmeester van de meisjes insignes van voor 1973, maar ook prototypen van veel nieuwere insignes zoals dit hert als patrouille/ronde teken, logboeken en foto boeken binnen o.a. over de Wereld Jamborees 1951 en 1971, welkome aanvullingen van onze collectie. Een wandbord van de gidsen van een dagh-

vaert in Berg en Dal Alle gevers hartelijk dank!

Enkele logboeken met bijzondere informatie

In het Bulletin van oktober 2015 schreef Hans van Spanning over de logboeken van de Nakota stam die een sectie had in Amsterdam en Hilversum. Deze logboeken maakten deel uit van de vierde serie logboeken die hij ter inventarisatie uit het museum ontving. Enkele andere interessante logboeken uit deze serie bespreekt hij in dit artikel

Een opvallende overdracht

Een opvallende overdracht is beschreven in het ronde logboek van de Sneeuwklokken van groep III te Utrecht. Dit logboek begint op 26 januari 1929 en wordt afgebroken in mei 1931. Hierna wordt de volgende bijdrage geschreven naar aanleiding van oudjaar 1936. De oud- rondelidster Joke Flentje treedt deze dag op als waarzegster tijdens een feest op een niet nader genoemde locatie. Hier komt een padvindster van groep III naar binnen in haar tentje. Bij het zien van dit bekende insigne valt zij uit haar rol en vraagt: 'Zit jij in groep III in de Sneeuwklorkjesronde?' Ineens - zo noteert zij- is zij weer de padvindster van 14 jaar in een klein donker gemaakt hokje bij een kampvuur van elektrisch licht.' Zes jaar geleden was ik dat ook', vertelt zij. De groep blijkt, na enige tijd gestopt te zijn, weer opgericht. Ze neemt zich voor om het logboek dat zij nog in bezit heeft, terug te geven. Dit doet zij met een uitvoerig stuk waarin zij de padvindsters aanspoort meer van zich zelf in de verslagen te leggen. Het viel haar op dat de verslagen in haar tijd strikt zakelijk waren. In een logboek van een verkennergroep had zij een veel gevarieerdere opzet gezien. Ook geeft zij kort weer wat er van de rondeliden uit haar tijd is geworden. Zij schrijft deze bijdrage ter gelegenheid van de overdracht op 15 februari 1937. Het logboek wordt voortgezet op 4 oktober van dat jaar en eindigt op Lady B.P.- dag, 22 februari 1938.

Hele scoutingperiode in logboeken vastgelegd

In de collectie bevinden zich de logboeken van twee auteurs die hun hele scoutingperiode hebben vastgelegd. In het bulletin van oktober 2014 besprak ik de logboeken

die J.W. Stoffelen van 6 januari 1951 tot 9 maart 1952 als leider van een verkennergroep bijhield tijdens zijn verblijf op het voormalige Nederlands Nieuw Guinea. Daarvoor echter had hij van 2 mei 1945 tot 4 mei 1948 logboeken bijgehouden als welp, verkenner en voortrekker van de sint Franciscusgroep in Nijmegen. Bij lezing van deze logboeken valt in het bijzonder op dat Stoffelen de diverse spelen en wedstrijden die hij meemaakte vrij gedetailleerd weergeeft.

Omstreeks diezelfde periode hield Joke Reitsma een logboek bij van haar tijd bij de Lichttorensgroep in Eindhoven. Dit logboek is, toen deze groep op 24 januari 1945 werd opgericht, voor de nog jonge kabouter Joke begonnen door haar moeder die leidster was van de Lichttorens. Joke zette deze aantekeningen voort in oktober 1948. Het logboek bevat veel foto's, tekeningen en knipsels. Daarnaast beschreef zij met name enkele hoogtepunten uit haar scoutingloopbaan. Dit betrof onder meer de zomerkampen; de opening van het centrum Buitenzorg op 25 juni 1949 en haar hike voor het Eerste Klas insigne. Bij haar afscheid van de Lichttorensgroep op 13 december 1954 schreef haar leidster een slotwoord in dit fraai verzorgde logboek.

Het lezen van de hier genoemde publicaties maakt mij nieuwsgierig of er in Baarn nog meer interessante logboeken aanwezig zijn.
Den Haag, februari 2016
Hans van Spanning

"Meiden in Scouting"

Naar aanleiding van de oprichting van het NMG (de eerste landelijke padvindsters organisatie in Nederland) in 1916, nu 100 jaar geleden hebben we dit jaar in onze seizoen tentoonstelling ons vizier specifiek gericht op meisjes in de Nederlandse padvinderij en scouting historie. In de vitrines is een tijdsoverzicht opgenomen van de verschillende Nederlandse meisjes organisaties en hun speltakken. Daarnaast is aandacht besteed aan specifieke onderdelen zoals de Blauwe Vogels, ruitergidsen, waterpadvindsters en de organisatie erom heen, zoals hoofdkwartieren, buitencentra, de Gilde Winckel en jubeldagen. Ook informatie over onze overzeese padvindsters en uiteraard de chief Guide "Lady Olave Baden Powell" is aanwezig. Kortom, veel te zien en te kijken, dus op naar "onze scoutingmeiden".

1910 ..hoe het begon....

Toen in 1910 de eerste scoutinggroepen voor jongens werden opgericht, volgden spoedig ook groepen voor meisjes. Zo werd in 1911 in Leiden de "Leidsche Meisjes Gezellen" opgericht, en in 1912 de "Rotterdamsche Meisjes Padvindsters", "Amsterdamsche Meisjes Gezellen", de "Haagsche Speursters", en de "Amerfoortsche Padvindsters".

In een poging om tot een landelijke samenwerking van al deze nieuwe scoutingverenigingen voor meisjes te komen, richtte Mevr. A. Muller-van Geuns

in 1911 in Den Haag de "Eerste Nederlandsche Meisjesgezellen Vereniging" op.

De landelijke samenwerking kwam echter niet goed van

de grond, en een echte landelijke vereniging voor meisjes kwam er pas in 1916, toen op 31 januari in Amsterdam Het Nederlandsche Meisjesgilde werd opgericht.

De eerste presidente van het NMG is mevrouw M. Cijfer-van Wijngaarden.

Olave Baden-Powell

Olave St. Clair Soames, beter bekend als **Lady Baden-Powell**, de vrouw van Robert Baden-Powell, wordt geboren op 22 februari 1889. In 1912 ontmoet Olave haar man tijdens één van zijn reizen om de scoutingbeweging onder de aandacht te brengen over heel de wereld. Ze trouwen in datzelfde jaar en zetten zich vanaf dat moment samen in voor de scoutingbeweging. Ze raakte betrokken bij The Girl Guide Association in 1916 en werd twee jaar later benoemd tot Chief Guide. In 1930 werd ze uitgeroepen als "**World Chief Guide**" en bleef dit tot haar overlijden in 1977. Ter ere van haar inzet besluit men in 1932 om 22 februari uit te roepen tot **Denkdag**, een internationale feestdag voor de meisjesscouting.

NMG wordt NPG

In 1930 wordt mevrouw E. van den Bosch-de Jongh presidente van het 'Nederlandsche Meisjes Gilde'. Zij brengt al snel eenheid in het gilde en de daarop volgende naamsverandering in 1933 tot 'Het Nederlandse Padvindstersgilde' (NPG).

Nederlandse Gidsenbeweging (N.G.B.) (1945 – 1957)

Op 8 december 1928 was de eerste gidsengroep (de Jeanne d' Arcgroep in Breda) opgericht, maar er ontstond pas op 4 juli 1945 een landelijke organisatie. De Nederlandse Rooms-Katholieke kerkleiding besloot dat de katholieke jeugd niet onder leiding kon staan van een vereniging waarvan het bestuur niet geheel uit katholieken bestond. Mevr. mr. Bep Twaalfhoven was de eerste presidente van de NGB.

Nederlandse Meisjes Clubs (NMC) (1927--)

Driehoekswerk

In de jaren '20-'40 van de vorige eeuw bestond deze op de padvinderij lijkende christelijke organisatie voor meisjes met een opvoedkundige doelstelling op gereformeerde grondslag. Rond 1946 gingen ze op in het NPG.

Door het gebruikte logo werden ze ook wel **Driehoeksmeisjes** genoemd.

Leger des Heils Padvindstersbond

Deze organisatie werd opgericht in 1922 en was onderdeel van het Heilsleger. Het motto was **'Redden en dienen'**. Na de Wereld Jamboree in 1937 ging men samenwerken met de NPV/NPG en nam de gebruiken van die organisaties over. In 1948 sloten de Heilspadvindsters zich aan bij het NPG.

De Nederlandse Gidsen (N.G.) – (1957 – 1973)

De Nederlandse Gidsen was een landelijke, Rooms-Katholieke, scoutingorganisatie voor meisjes in Nederland. Het was de voortzetting van de Nederlandse Gidsenbeweging.

Kabouters

Robert Baden-Powell, de oprichter van scouting, vond in 1914 zijn inspiratie voor het kabouterspel in

een verhaal van Juliana Horatia Ewing, geschreven in 1870. Het verhaal gaat over twee kinderen, Tommy en Betty, die of een elfje of een trol kunnen worden. Deze wezentjes zijn afkomstig uit verhalen uit de Schotse Mythologie. In Nederland spelen de kabouters sinds 1980 in het land van Bambilië, een fantasieland waar alles mogelijk is. Vanaf 2010 worden jongens en meisjes van 7-11 jaar Welpen en gaan samen spelen in het Jungleboek, een verhaal van Rudyard Kipling.

Meiden overzee

In voormalig Nederlands Indië, nu Indonesië, was de Ver. De Ned. Indische Padvindsters actief met het Nederlandse Meisjesgilde. In Suriname het **Surinaamse Padvindsters Gilde** en de **Padvindstersvereniging** op de Nederlandse Antillen.

Meiden die het wat moeilijker hebben

Al begin jaren '20 werd in Amsterdam door Tjalda Koppius een vendel voor blinde meisjes opgericht. Korte tijd later startte zij een landelijke Postgroep voor verspreid wonende gehandicapte of langdurig zieke meisjes. De leden van deze bijzondere eisen groepen (BE) werden "Blauwe Vogels" genoemd. Nu noemen we deze doelgroep scouts met een beperking en kunnen ze met wat extra aandacht veelal bij een algemene scoutinggroep terecht.

Hoofdkwartieren en Buitencentra

In de loop der tijd waren meerdere gebouwen, zowel landelijk als op districtsniveau, in gebruik bij de verschillende verenigingen als hoofdkwartier en als opleidingscentra. Kamperen kon bij het NPG op het terrein in Eerde (bij Ommen). Overnachten in gebouwen

was vaak toch iets gemakkelijker. Voor de Padvindsters was dit Buitenzorg in Baarn, en De Holenberg te Schaijk voor de Gidsen. Verder waren er natuurlijk veel lokale groepsterreinen en gebouwen.

Koninklijke Meiden

Onze koninginnen -Wilhelmina, Juliana, Beatrix eerder en nu Maxima- waren allen beschermvrouwe van SN. De 4 prinsesjes (Beatrix, Irene, Margriet en Marijke/Christina) waren ook in de jaren '50 actieve kabouters en padvindsters.

Scouting Nederland (SN) (1973 - heden)

Scouting Nederland is de samenwerkingsvereniging van scoutinggroepen in Nederland. De vereniging ontstond op 6 januari 1973 uit een fusie tussen de toenmalige verenigingen voor Padvindsters (NPV), Verkenners (KV), Padvindsters (NPG) en Gidsen (NG). Er ontstonden nieuwe speltakken voor jongens en meisjes samen zoals Bevers (5-7 jarigen) en Esta's (7-11) en Scouts (11-14) en Explorers (15-17). Sommige groepen hadden ook gemengde Welpen. In 2010 werden alle leeftijdsgroepen opnieuw ingedeeld en kunnen alleen jongens of meisjes hebben of gemengd zijn. De speltakken *Kabouters* en *Esta's* gaan op in de Welpen.

Contributie vrienden

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij hun bijdrage voor 2016 (€ 20,-) over te maken aan onze bankrekening IBAN:NL40RABO 0130025410 en BIC:RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn. Hartelijk dank voor uw steun. Donaties en giften zijn zeer welkom. Deze vallen onder de ANBI regeling.

Bestuur

Het Bestuur is nu als volgt samengesteld:
Gerard Gijsbertsen, voorzitter
Paul Heessels, penningmeester
Adri Saltzherr- van den Berg, secretaris
Ruud Egberts, lid
Derk Tholen, lid
Samen zetten ze de ingeslagen weg voort, die al meer dan 50 jaar een goed pad was.

Het Scouting Museum is open:

Van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open. Komt u op bezoek met een groep van 15 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren, maar alleen na tijdige afspraak via telefoon 030 2717906 van Adri Saltzherr of mail museumbaarn@scouting.nl.

Ons adres is:
Scouting Labelterrein Buitenzorg, Amsterdamse straatweg 51, 3744 MA Baarn zie ook onze website:

www.nationaalmuseum.scouting.nl

Scouting Museum Bulletin
Administratie: Adri Saltzherr - van den Berg,
Hof van Transwijk 153, 3526 XA Utrecht

Scouting Nederland Museum

Scouting Nederland Museum
Baarn

Amsterdamsestraatweg 51
3744 MA Baarn

Bulletin

23e jaargang nummer 2 – najaar
2016

Welkom

Voor u ligt alweer de tweede uitgave van ons Museum Bulletin van 2016, de najaarsuitgave. Dat betekent dat ook het museumseizoen 2016 al weer ten einde is. We mogen terugkijken op een mooi jaar met vele goede contacten.

In dit nummer aandacht voor een tweetal bestuurswisselingen op landelijk niveau: Fedde Boersma is aangetreden als de nieuwe directeur van Scouting Nederland, Jaap Boot is benoemd tot nieuwe voorzitter van Scouting Nederland. Beiden dragen ons museum een warm hart toe. En, detail, beiden komen uit Ede...

In dit nummer besteden we ook weer aandacht aan de nieuwe aanwinsten. Onze achterban is ons wat dat betreft ook dit jaar weer niet vergeten. Mooie zaken, waarover u niet alleen moet lezen, maar die u gewoon moet komen bekijken!

Tenslotte heeft traditiegetrouw Hans van Spanning weer veel tijd gestoken in het catalogiseren van onze logboeken. Van zijn ontdekkingstocht heeft hij weer een mooi reisverslag geschreven.

Nieuwe directeur Scouting Nederland

"Vanaf 15 mei 2016 vervult Fedde Boersma de functie van directeur van Scouting Nederland. Fedde is een scout in hart en nieren en tevens een sterke professional met een enorme vakkennis. Hij is als adjunct-directeur al jaren zeer waardevol voor Scouting en als directeur zal hij samen met de vele betrokken vrijwilligers en de medewerkers van het landelijk servicecentrum deze waarde alleen maar vergroten.

We staan als vereniging midden in het proces van de toekomstvisie van Scouting en het nieuwe meerjarenbeleid. Fedde is intensief betrokken geweest bij dit proces en zal als directeur meebouwen aan het versterken van de maatschappelijke waarde van Scouting en de ontwikkeling van meiden en jongens door het bieden van uitdagende Scoutingactiviteiten. Het bestuur van Scouting Nederland is blij dat Fedde zich als directeur gaat inzetten voor Scouting en wenst hem veel succes en veel plezier in deze functie.

(mededeling Landelijk Scoutcentrum)

En natuurlijk sluiten wij ons als het landelijk museum van Scouting Nederland bij deze goede wensen aan!

Nieuwe Voorzitter SN

Al eerder, op 12 december 2015 heeft de landelijke raad Jaap Boot benoemd als voorzitter van Scouting Nederland. Jaap is als welp begonnen bij de Langenberggroep in Ede. Binnen scouting heeft hij diverse leidinggevende- en bestuurlijke functies gehad op groeps- en regioniveau. Nog altijd is hij actief leidinggevend bij de meisjes-scouts in Ede. Geen zweverige bestuurder dus, maar een man van de praktijk.

Inmiddels heeft Jaap ook kennis gemaakt met het museum. Hij heeft ons afgelopen september bezocht, waarbij hij veel interesse toonde voor onze rijke historie.

Jaap, succes met je nieuwe uitdaging bij Scouting Nederland!

Nieuwe aanwinsten

Er zijn ook in de afgelopen periode weer vele en bijzondere items aan ons museum geschonken. Hierboven een greep uit de meer dan 100 kaarten die we ontvingen.

Bijzondere vondst tussen de onlangs ontvangen prentbriefkaarten.

Naast heel veel oudere kaarten ontvingen veel kersten en nieuwjaarskaarten. Tot onze grote vreugde zat hier een Joop en Joep kaart tussen van 1940.

Verzonden op 31 dec. 1940, vlak voordat de Padvinderij verboden werd door de Duitsers.

Verder ontvingen wij de veel gezochte Kerstkaart van 1940, die voor op de Verkenner stond. Deze is door het district Rotterdam gebruikt als Kerstkaart voor 1941, ook een bijzonder kaart dus. We zijn heel blij dat we ze aan onze collectie konden toevoegen.

Wisseltrofee Patrouille wedstrijden Amsterdam 1933-1973

Op de trofee staan de namen van de patrouilles die al die jaren de wedstrijden hebben gewonnen. Een welkome aanwinst.

Ook kregen we deze totem, we hebben hem op het rijtje bij de anderen gezet.

Bigi Kroetoe 1964

Bigi Kroetoe (Grote Bijeenkomst) was het jubileumkamp van het [NPV](#) District Suriname, ter gelegenheid van hun 40-jarig bestaan in 1964, op een terrein bij het vliegveld Zanderij. Hieraan namen ook Scouts deel uit de omliggende landen, scouts uit Brits en Frans Guyana, Trinidad, de Nederlandse Antillen en de Verenigde Staten.

Er werd deelgenomen door 24 verkenners en 3 leiders uit Nederland onder leiding van Hopman Groen. Zij gingen met de boot "De Willemstad" naar Suriname.

De troep heette de Mr Theo Simoonstroep.

Naast deze nieuw ontvangen schatten, kwam er de afgelopen periode veel meer binnen, o.a. boeken, insignes, logboeken, foto's, fotoboeken en zelf kregen we een aandenken uit Polen van een nieuw op te richten museum in Krakow. Alle gevers hartelijk dank ! Steeds zit er weer iets tussen wat we nog niet kennen !

Logboeken gelezen door Hans van Spanning:

Bij de logboeken die Hans van Spanning tot nu toe voor ons museum catalogiseerde bevond zich het logboek dat de Van Heutsz-stam uit Bilthoven bijhield vanaf de oprichting op 15 december 1929 tot 20 maart 1932.

In de vijfde serie logboeken die Hans bestudeerde trof hij het logboek van deze stam aan dat na de oorlog werd aangelegd. Daarbij bevonden zich drie persoonlijke logboeken van het stamlid Herman Schouten. Hieronder geeft Hans een verslag van zijn onderzoek.

Logboek Van Heutsz-stam Bilthoven

Het logboek bijgehouden door de stamleden beslaat de periode van 14 september 1945 tot 18 juni 1949. Op 14 september 1945 wordt aangetekend dat ten

huize van hopman Willink, groepsleider van groep I Bilthoven, besloten wordt tot het voortzetten van de voorttrekkersactiviteiten die in april 1941 onvrijwillig moesten worden gestaakt. Opvallend is dat in deze bijeenkomst de naam Van Heutsz-stam werd gewijzigd in president Rooseveltstam. Uit het logboek blijkt dat deze naamswijziging op 22 oktober 1945 nader is besproken. Op 15 september 1946 had opnieuw een gedachtewisseling over dit onderwerp plaats. Op wat ludieke wijze wordt aangetekend dat 'slechts twee eerloze individuen' hem (Van Heutsz) wilden begraven' De naam Van Heutsz-stam bleef gehandhaafd. Luitenant-generaal J.B. van Heutsz speelde aan het eind van de negentiende eeuw een belangrijke rol in de militaire strijd bij Atjeh. Van 1904 tot 1906 was hij gouverneur-generaal van het toenmalig Nederlands Indië. Vermoedelijk hebben de ontwikkelingen rond het uitroepen van de republiek Indonesië op 17 augustus 1945 bij de discussie binnen de stam een rol gespeeld.

Dit logboek in folioformaat is bijzonder overzichtelijk samengesteld. Vanaf mei 1947 werd per bijeenkomst een getekende presentielijst is bijgehouden. Naast de verslagen bevat het logboek programma's convocaties en foto's. Een interessant tijdsbeeld

geeft op 1 november 1947 een kaartje van het NIWIN (Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië) waarin de Voortrekkers te Bilthoven worden bedankt voor hun bijdrage van f. 5 voor een Kerstpakkiet bestemd voor 'de jongens overzee' die betrokken waren bij de politionele actie in het toenmalig Nederlands Indië.

Fraaie privé-logboeken van Herman Schouten Schouten heeft drie bijzonder fraaie logboeken aangelegd. Achtereenvolgens beslaan deze delen de perioden van 14 januari 1945 tot 1 augustus 1947; vervolgens 19 augustus 1947 tot 12 september 1948 en tenslotte 20 november 1948 tot 8 juli 1953. Hij was naast lid van de Van Heutsz-stam ook assistent welpenleider (bagheera) bij de Van Meedenbach De Rooy-groep in Bilthoven. Naast aantekeningen over de stam en de welpenhorde bevat dit logboek krantenknipsels, convocaties, programma's en foto's. Schouten beperkt zich niet tot zijn activiteiten als stamlid en awl. Hij bewaarde gegevens met betrekking tot scouting op internationaal en nationaal niveau. Daarnaast hadden berichten over scoutinggroepen in Bilthoven en de regio Utrecht zijn aandacht.

Op internationaal terrein bevat het logboek onder meer knipsels van de jamborees gehouden in 1947 (Frankrijk) en 1951 (Oostenrijk). Verder treffen we berichten aan over het verongelukken van een KLM-toestel in 1947 waarbij de Zweedse kroonprins Gustaaf Adolf om kwam. Hij was hoofdverkenner van de Zweedse padvindsters. Op nationaal niveau treffen we onder meer programma's aan van de tussen 1946 en 1953 gehouden nationale Koempoelans en

knipsels over de betrokkenheid van scouting bij de watersnoodramp in 1953.

Naast verslagen van de activiteiten van de stam en de welpenhorde in Bilthoven bevat het logboek informatie over de opening van het troepphuis van de Van Medenbach de Rooygroep in 1946 en het 30-jarig bestaan van deze groep in 1951. Verder troffen we het programma aan de van de in 1948 opgevoerde revue Volle kracht vooruit. Bij deze revue werd samengewerkt met de Rover Croftsgroep en De Zwervers. Revues waren in deze jaren populair bij de scoutinggroepen. Er was nog geen t.v. en veel gezinnen hadden nog geen radio. In de logboeken van Schouten wordt aandacht besteed aan revues van enkele andere groepen uit Bilthoven. Dit betreft: Hard gaat ie (groep III 1947), Ons peil... verkenner stijl (William Doylegroep 1947), Het licht in de mast (Laurentiusgroep 1949)

Daarnaast zijn ook programma's in het log boek opgenomen van twee revues uitgevoerd in 1947 en 1948 door de Batensteingroep uit Vianen.

Andere activiteiten in de regio Utrecht die worden gedocumenteerd zijn: de tentoonstelling Pajuto die gehouden werd in verband met het 40-jarig bestaan van de afdeling Zeist van de NPV en de wandeltochten georganiseerd door de Dr. Van Hoogenhuyze groep uit Utrecht in 1948, 1952 en 1953.

Verder treffen we veel gegevens aan over de revues die het district Utrecht tussen 1946 en 1951 heeft opgevoerd. In dit verband noem ik de revue 'Daar zit muziek in' uit 1946. Dit overzicht afrondend wil ik niet onvermeld laten dat het logboek een aantal knipsels bevat over de opening van het padvindsterscentrum Buitenzorg in Baarn op 25 juni 1949. Zoals beken is hier thans het Nationaal Scoutingmuseum gevestigd. De logboeken van Herman Schouten bieden door de brede opzet een goed beeld van de ontwikkeling van

scouting in ons land in de periode 1945 tot 1953. Bovendien zijn deze logboeken zeer geschikt voor een eerste oriëntatie op de geschiedenis van de scouting in Bilthoven en in de regio Utrecht. Van de tot nu toe ruim 100 gecatalogiseerde logboeken kunnen de hier besproken logboeken van Herman Schouten naar mijn mening als een van de meest interessante worden beschouwd. Tenslotte hoop ik dat het nog ontbrekende groepslogboek van de Van Heutz-stam uit de jaren 1932 tot 1941 ook nog eens gevonden zal worden.

Den Haag Hans van Spanning

Oude Padvinders?

In de jaren '20 van de vorige eeuw was de Padvinderij een aansprekende en groeiende club. En niet alleen bij de padvinders zelf. Commerciële handel profiteerde graag, en vaak gratis, mee van de ongekende populariteit van padvinders in het niet meer met nu vergelijkbare straatbeeld van toen. Er werden toentertijd ook vele fotokaarten uitgegeven met afbeeldingen van geüniformeerde padvinders in allerlei situaties. Vaak in de natuur, als helpende of bezig met activiteiten en uitoefen van vaardigheden. Er waren natuurlijk al eerder mooie series met kaarten van de N.P.O. en Nederlandsche Padvinders met waarheidsgetrouwe plaatjes.

Maar de lokale handel, veel boekwinkels, deden ook graag met de padvindershype mee, maar namen ook zonder problemen een loopje met de werkelijkheid. In bijgaande foto's is daar natuurlijk niets van terug te vinden. De gefotografeerde dreumesen zijn verpakt in veel te grote padvinders kleding en gepositioneerd in komische situaties en voorzien van een grappig onderschrift. Niets te maken dus met padvinders maar wel leuke plaatjes, en waarschijnlijk nog goed verkocht ook!

Geachte Lezer: Wilt U zich opgeven als VRIEND van het museum ?Dat kan !!

De vrienden (en vriendinnen) van ons museum vragen wij hun bijdrage voor 2017 (€ 20,-) over te maken aan onze bankrekening IBAN:NL40RABO 0130025410 en BIC:RABONL2U t.n.v. Stichting Scouting Museum te Baarn. Hartelijk dank voor uw steun. Donaties en giften zijn zeer welkom. Deze vallen onder de ANBI regeling.

Bestuur

Het Bestuur is nu als volgt samengesteld:

Gerard Gijsbertsen, voorzitter

Paul Heessels, penningmeester

Adri Saltzherr- van den Berg, secretaris

Ruud Egberts, lid

Derk Tholen, lid met zorg voor de suppoostendiensten

Samen zetten ze de ingeslagen weg voort, die al meer dan 50 jaar een goed pad was.

Het Scouting Museum is:

Van 1 maart tot 1 november elke zaterdagmiddag van 14.00 tot 16.00 uur open.

Komt u op bezoek met een groep van 15 of meer personen, dan ontvangen wij u ook graag op andere uren, maar alleen na tijdige afspraak via telefoon 030 6371915 van Derk Tholen of mail museumbaarn@scouting.nl.

Ons adres is:

Scouting Labelterrein Buitenzorg, Amsterdamse straatweg 51, 3744 MA Baarn zie ook onze website:

www.nationaalmuseum.scouting.nl

Scouting Museum Bulletin

Adminstratie: Adri Saltzherr - van den Berg